

Zápisnica z 15. zasadnutia výboru Snemu SAV, ktoré sa uskutočnilo v zasadačke Ústavu slovenskej literatúry SAV, v. v. i. dňa 17. mája 2022 od 13:00 hod.

Prítomní: D. Antolová, J. Gálik, K. Gmucová, V. Hvozdíková, M. Kadúc, A. Kalistová, Ľ. Kľučár, K. Nemoga, R. Passia

Program:

1. Otvorenie
2. Schválenie programu zasadnutia
3. Kontrola správnosti zápisnice
4. Informácie zo zasadania P SAV, informácie zo zasadania VR SAV
5. Príprava zasadania Snemu SAV
6. Rôzne
7. Záver

K bodu 1

Predsedníčka Snemu SAV K. Gmucová o 13:00 hod. privítala prítomných a otvorila zasadnutie výboru snemu. Za zapisovateľa bol určený K. Nemoga, za overovateľku V. Hvozdíková.

K bodu 2

Program zasadnutia bol jednomyseľne schválený.

K bodu 3

K zverejnenej zápisnici z predošlého zasadnutia výboru snemu neboli pripomienky.

K bodu 4

Informáciu zo zasadania P SAV č. 11, ktoré sa konalo dňa 12. 5. 2022 od 9:00 hod. v budove na Štefánikovej 49 hybridnou formou (niektorí účastníci videokonferenčne), podal K. Nemoga. Z informácií vyberáme:

Boli prerokované správy zo zahraničných ciest P. Simana v Taliansku (spolu s prezidentkou SR Z. Čaputovou, hl. bod – zelená misia) a K. Marholda v Maďarsku („EASAC Environment Steering Panel Meeting“ a „Open Session on the Regenerative Agriculture Report by EASAC“). Zaznela informácia, že SAV sa zúčastní výstavy Agrokomplex v Nitre v auguste 2022.

Pri kontrole uznesení bolo konštatované, že ešte stále nie je obsadené miesto na Odbore vedy a výskumu Úradu SAV. Pracovným zameraním osoby na tejto pozícii má byť pomoc ústavom pri príprave a podávaní projektov. K. Nemoga poukázal na to, že túto pozíciu je potrebné obsadiť čo najskôr. Platové podmienky asi nie sú najvýhodnejšie, takíto pracovníci sú veľmi hľadaní, ale po

rozbehnutí projektov je možné ho financovať aj z nich. Musíme vyvinúť úsilie, aby sme takéhoto pracovníka/pracovníčku našli.

Brožúra Otvorenej akadémie s názvom Klimatická zmena I je už v tlači, bolo schválené financovanie brožúr Klimatická zmena II (vedúci autorského tímu Jakub Šrol) a 70 rokov SAV (autor Adam Hudek).

Schválený bol „Akčný plán Stratégie bezpečného výskumu v Slovenskej akadémii vied“ predložený T. Hromádkom. Materiál tohto typu na úrovni SAV bol prijatý prvýkrát. Okrem fyzickej bezpečnosti sa zaoberá aj etickou a komunikačnou bezpečnosťou. Zverejnený bude na webovom sídle SAV.

Prerokovaný bol plán úspor energií predložený F. Simančíkom. Jeho konzervatívny odhad hovorí o potrebe dofinancovania vo výške min. 1,8 mil. EUR. Uviedol že sú veľké rozdiely v situácii ústavov. Bude nevyhnutné zrušiť hradenie všetkých nákladov na teplo výlučne z centrálnych zdrojov. Už teraz je treba prijať manažérske rozhodnutia. Musí sa zaviesť meranie odberov, aby sa rozpočítavali skutočné náklady a bolo výhodné investovať do úsporných technológií/zateplenia a podobne. Riaditelia pracovísk musia byť informovaní a zainteresovaní na úsporách. Musí sa analyzovať súčasná situácia, vytvoriť systém spoluúčasti. M. Ruttkay poukázal na potrebu obrátiť sa aj na príslušné ministerstvá a rokovať o vytvorení dotačného systému na podporu alternatívnych zdrojov energie. P. Siman uviedol, že v. v. i. nie sú explicitne uvedené vo Fonde obnovy. Je potrebné vytipovať objekty, kde je možné použiť technológie ako fotovoltaika, tepelné čerpadlá a podobne. Znovu sa bude táto problematika prerokovávať na zasadnutí P SAV najneskôr v septembri 2022.

Pri prerokovaní postupu reorganizácie CSČ SAV, v. v. i. vyjadril M. Venhart nespokojnosť s jej rýchlosťou. Uvažuje sa aj o rozdelení centra na časti, aj o preradení centra pod priame riadenie niektorého člena P SAV. J. Koppel zásadne nesúhlasil s prílohou predloženého dokumentu s názvom „Analýza ekonomických ukazovateľov CSČ SAV, v. v. i., org. zl. SÚZ SAV za roky 2018 až 2021“, ktorá bola spracovaná útvárom riaditeľa CSČ SAV, v. v. i. Materiál bol po diskusii stiahnutý z rokovania. Opäť bola otvorená otázka zaradenia členov snemu z tejto organizácie do komôr Snemu SAV. K. Gmucová poukázala na nedostatky súčasného systému. Rovnako K. Nemoga poukázal na problémy v zaradení riaditeľov do sekcií Rady riaditeľov SAV, bolo by vhodné zaviesť maximálnu symetriu modelov. J. Koppel navrhol upraviť Štatút SAV po prediskutovaní s výborom snemu a radou riaditeľov a návrh predložiť Snemu SAV.

P SAV vzalo na vedomie informáciu o postupe tvorby rozpisu limitov príjmov a výdavkov RO SAV na roky 2023 – 2025 a rozpisu limitov IFP na roky 2023 – 2025 v. v. i. SAV. Postup bol prediskutovaný a schválený. Diskutovalo sa o opatreniach, aby nebol dosiahnutý rozpočtový strop. V rozpočte SAV na rok 2022 už bola zahrnutá valorizácia platov o 3 % od 1. 7. 2022, čo predstavuje asi 800 tisíc EUR vrátane odvodov. Pokrytie príslušných výdavkov je na bedrách SAV. Rozpočet SAV na rok 2022 bol stanovený aj s ohľadom na infláciu. Boli vyznačené rozpočtové priority na rok 2023 a našli sa aj zdroje úspor. Materiál k zdrojom úspor bude ďalej aktualizovaný.

Bol zrušený útvár pre strategické štúdie, ktorý viedol J. Draxler. Zriadený bol post pre splnomocnenca SAV pre pravidelné hodnotenie a M. Omastová bola kooptovaná do Akreditačnej komisie SAV.

Po diskusii bol zamietnutý návrh na zmenu projektu SASPRO2, ktorého žiadateľka získala ERC grant na rovnakú tému a chcela zmeniť tému už schváleného projektu SASPRO. Dôvodom bolo, že išlo o podstatnú zmenu a nie je jasné, ako by bol hodnotený zmenený grant v súťaži s ostatnými.

Bolo schválené vypísanie novej súťaže o granty pre doktorandov na rok 2023 s termínom podávania žiadostí do 31. augusta 2022. Bude vyhodnotená do decembra 2022 a zverejnená na webovom sídle SAV. Podľa zaradenia žiadostí do kategórie A alebo B budú financované sumou 2000 alebo 1000 EUR.

Bola schválená výzva IMPULZ 2 s uzávierkou do konca augusta 2022. Ide o 60 až 160 tisíc EUR ročne na projekt s trvaním 5 rokov.

Bolo schválené financovanie troch projektov odporučených na financovanie v rámci výzvy EU co-funded M-ERA.NET Joint Call 2021 (Ústav informatiky SAV, v. v. i., Ústav materiálového výskumu SAV, v. v. i., Centrum pre využitie pokročilých materiálov SAV, v. v. i.). Vo výzve bolo prihlásených celkovo 493 projektov, do druhého kola postúpilo 174 návrhov. Riadiaci výbor výzvy odporučil na financovanie 70 návrhov, z toho 3 s účasťou SAV.

Bola odsúhlasená výnimka na ubytovanie pre ukrajinských vedcov, doktorandov a ich rodinných príslušníkov. Nové zásady budú zverejnené na webovom sídle SAV.

Boli schválené výsledky súťaže doktorandov s finančnou dotáciou 800/600/400 EUR a tiež súťaže mladých vedeckých pracovníkov SAV do 35 rokov.

Boli udelené Ceny SAV za popularizáciu vedy a spoločenské aplikácie vedy. Schválené bolo aj ocenenie špičkových publikácií SAV podľa oddelení vied SAV, udelenie Čestnej plakety SAV Ľudovíta Štúra za zásluhy v humanitných a spoločenských vedách (prof. O. Meszáros a Dr. T. Zachar-Podolinská) a ďakovné listy P SAV (Dr. E. Kellerovej, prof. F. Čiamporovi a Dr. Gustávovi Russovi). Medzinárodná cena SAV za rok 2022 za vynikajúce dielo v oblasti prírodných vied bola udelená prof. M. Salzetovi, spolu s finančnou odmenou 5000 EUR.

Bolo schválené vymenovanie doc. RNDr. Olgy Pecháňovej, DrSc., do funkcie zastupujúcej generálnej riaditeľky Centra experimentálnej medicíny SAV, v. v. i., až do vymenovania nového generálneho riaditeľa po úspešnom výberovom konaní.

Do funkcie riaditeľa Ekonomického ústavu SAV, v. v. i., bol vymenovaný Mgr. Miroslav Štefánik, PhD. s účinnosťou od 1. 6. 2022 na obdobie 5 rokov.

Po diskusii bol schválený rozpis prostriedkov na podporu časopisov SAV na rok 2022. Rozpis predložili oddelenia vied po hodnotení a návrhu Edičnej rady SAV. Časopisy boli podrobené prísnemu hodnoteniu v edičnej rade, každý dvomi recenzentami a hlasovaním edičnej rady o každom návrhu. Návrh prezentovali M. Morovics a K. Nemoga. Zdôvodnili potrebu takejto podpory našich tradičných vedeckých časopisov v rýchlo meniacom sa svete vedeckého publikovania. Výška pridelenej čiastky je silne podmienená kvalitou časopisu. Predseda SAV P. Šajgalík uviedol, že v budúcnosti bude treba uvážiť zníženie čiastky pre tie časopisy, ktoré sú schopné získať vlastné prostriedky.

Prebehla diskusia o vydaní publikácie Lenin a 21. storočie vo vydavateľstve VEDA. Autor je skrytý za pseudonymom Peter Vidovan, avšak kniha vyšla v rámci a s podporou VEGA projektu riešeného na Ústave politických vied SAV, v. v. i. Bude potrebné zabezpečiť nezávislý posudok na túto knihu a prehodnotiť postupy pri vydávaní kníh.

Informáciu zo zasadnutia Vedeckej rady SAV podal R. Pasia. Prerokované a schválené boli návrhy na udelenie titulu DrSc. (Mgr. Andrea Zemánková, PhD., MÚ SAV, v. v. i., prof. RNDr. P. Fedor, PhD., PrF UK, doc. Ing. J. Moncoľ, PhD., FCHPT STU, PhD. Ján Steinhübel, CSc., HÚ SAV, v. v. i.).

Schválený bol návrh na vymenovanie Ing. Jána Tkáča, DrSc. z ChÚ SAV, v. v. i., za člena Komisie pre posudzovanie vedeckej kvalifikácie.

Boli schválené návrhy na udelenie vyznamenaní SAV a udelenie cien SAV. Rovnako bolo schválené udelenie Medzinárodnej ceny SAV v oblasti prírodných vied za rok 2022 prof. Michelovi Salzetovi, Professeur of immunology, University of Lille.

Bola schválená Výročná správa SAV za rok 2021.

K bodu 5

Ďalšie zasadanie Snemu SAV sa bude konať 24. 5. 2022 o 9:00 hod. videokonferenčne. Adresu pripojenia oznámi M. Kadúć. Pre verejnosť bude zabezpečený online prenos. Navrhované funkcie a pracovné komisie: zapisovateľ – R. Passia, overovateľka – D. Antolová, mandátová komisia – M. Kadúć (predseda), D. Antolová, A. Kalistová, návrhová komisia – J. Gálik (predseda), K. Nemoga, V. Hvozdíková. Bolo konštatované, že Ústav štátu a práva SAV, v. v. i., nezvolil ešte svojho zástupcu v sneme, 3. komora bude mať o člena menej. Diskutovaná bola opäť aj otázka zaradenia členov snemu z Archívu SAV a Encyklopedického ústavu SAV, ktorí budú súčasťou I. komory snemu, ak P SAV neprijme včas uznesenie o zaradení ich organizačných zložiek do 3. OV. Členovia výboru snemu vnímajú súčasnú situáciu ako problém, zloženie komôr snemu a sekcií rady riaditeľov bude treba po diskusii upraviť v Štatúte SAV. V súvislosti s nominovaním zástupcov organizácií za členov snemu bola otvorená otázka definície akademickej obce, konkrétne či sú jej súčasťou pracovníci s vysokoškolským vzdelaním, ktorí sa nevenujú výskumnej činnosti. Otázkou je, či všetky organizácie interpretujú definíciu AO rovnako, keďže novelizáciou príslušných zákonov sa mala definícia AO zjednotiť s definíciou oprávnených voličov. Ľ. Kľučár poslal členom výboru snemu usmernenie z r. 2019, podľa ktorého sú členmi AO len tí zamestnanci, ktorí vykonávajú výskumno-pedagogickú činnosť alebo výskumnú, vývojovú alebo inovačnú činnosť a spĺňajú ostatné náležitosti zákona. Bude potrebné túto otázku zodpovedať jednotne pre všetky organizácie.

K bodu 6

V. Hvozdíková uviedla, že po skúsenostiach s výberovým konaním do funkcie riaditeľa Ekonomického ústavu SAV v. v. i. bude potrebné upraviť pravidlá výberového konania na obsadzovanie miesta riaditeľa.

Členovia výboru snemu sa v diskusii vrátili k témam spoločného stretnutia P SAV s výborom snemu, ktoré sa konalo v ten istý deň dopoludnia. Predseda spolu s ostatnými členmi P SAV na stretnutí informovali o otázkach Plánu obnovy a absentujúceho financovania v. v. i. v ňom; o diskutovaných úpravách tzv. mzdovej reformy (napr. návrh na zníženie podielu aktualizácie zložky prezentovaný K. Marholdom); o príprave nového modelu výkonového financovania so zohľadnením postupného znižovania váhy akreditácie; o význame medzinárodnej akreditácie SAV vs. problémoch periodického hodnotenia tvorivej činnosti (členovia výboru snemu dostali na stretnutí zoznam otvorených otázok k metodike hodnotenia periodickej činnosti pripravený výborom rady riaditeľov, P SAV pripraví súhrn námietok a otázok a odošle ministerstvu školstva formou listu); o zvýšených nákladoch na energie v tomto roku a úsporách, ktoré P SAV vytvorilo v rozpočte akadémie (tie budú ale pravdepodobne napokon určené na dofinancovanie valorizácie v druhej polovici roka); o vydaní medializovanej publikácie vo vydavateľstve VEDA pod pseudonymom P. Vidovan; a otvorená bola aj otázka o zaraďovaní zástupcov CSČ SAV, v. v. i. do sekcií rady riaditeľov a komôr snemu (problém by mohlo vyriešiť per rollam hlasovanie P SAV).

K bodu 7

K. Gmucová poďakovala prítomným za účasť a zasadnutie ukončila o 16:10 hod.

V Bratislave 17. 6. 2022

Zapísal: K. Nemoga a R. Passia (časť informácie z VR SAV)

Overila: V. Hvozdíková

Katarína Gmucová
predsedníčka Snemu SAV